

UCHWAŁA Nr 0102-399/18
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Olsztynie
z dnia 17 października 2018 roku

w sprawie badania zgodności z prawem uchwały Nr XXXV/315/2018 Rady Gminy Gronowo Elbląskie z dnia 12 września 2018 r. w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

działając na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 07 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2018 r. poz. 994 ze zm.)

uchwała, co następuje:

Stwierdza się nieważność uchwały Nr XXXV/315/2018 Rady Gminy Gronowo Elbląskie z dnia 12 września 2018 r. w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych w części dotyczącej § 1 ust. 2, 4 i 6.

Uzasadnienie

Rada Gminy Gronowo Elbląskie w dniu 12 września 2018 r. podjęła uchwałę Nr XXXV/315/2018 w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych.

W dniu 18 września 2018 r. uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 09 października 2018 r. zawiadomiono Gminę Gronowo Elbląskie, iż uchwała będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (zwane dalej: Kolegium Izby) w dniu 17 października 2018 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium ma prawo uczestniczyć przedstawiciel jednostki, której sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Gminy Gronowo Elbląskie nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium.

W myśl art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych stanowi, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy Ordynacja podatkowa.

Kolegium Izby, badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, co następuje:

Stosownie do art. 8 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2018, poz. 1445 ze zm.), zwanej dalej "u.p.o.l.", opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają:

- 1) samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton;
- 2) samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton;
- 3) ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton;
- 4) ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton;
- 5) przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego;
- 6) przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego;
- 7) autobusy.

Wysokość stawek podatku od środków transportowych, zgodnie z art. 10 ust. 1 wyżej wskazanej ustawy, określa rada gminy w drodze uchwały, z uwzględnieniem zawartych w tym przepisie stawek maksymalnych rocznej stawki podatku od jednego środka transportowego w zależności od rodzaju przedmiotu opodatkowania. Przy określaniu stawek, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, 3, 5 i 7, rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności wpływ środka transportowego na środowisko naturalne, rok produkcji albo liczbę miejsc do siedzenia (art. 10 ust. 2).

Art. 10 ust. 1 pkt 2, 4 i 6 u.p.o.l. obliguje ponadto radę gminy, przy określaniu wysokości stawek podatku od środków transportowych, do uwzględnienia stawek minimalnych określonych w załącznikach nr 1-3 do tejże ustawy. Stawki minimalne ogłaszane są w obwieszczeniu Ministra Finansów w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na dany rok podatkowy. Zgodnie z art. 12b ust. 4 u.p.o.l. minister właściwy do spraw finansów publicznych ogłasza stawki minimalne obowiązujące w następnym roku podatkowym, nie później niż do dnia 31 października każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Jednocześnie zapisy z art. 10 ust. 3 u.p.o.l. stanowią, że jeżeli górna granica stawki podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 2, 4 lub 6, jest niższa od odpowiedniej stawki minimalnej,

określonej w załącznikach nr 1-3 do ustawy, górnej granicy stawki nie uwzględnia się. W tym przypadku rada gminy przyjmuje stawkę podatku od środków transportowych dla poszczególnych rodzajów pojazdów w wysokości odpowiedniej stawki, określonej w załącznikach nr 1-3 do ustawy.

Rada Gminy Gronowo Elbląskie w badanej uchwale określiła stawki podatku od środków transportowych, w tym m.in.:

- w § 1 pkt 2 - od samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton, różnicując stawki w zależności od liczby osi pojazdu, dopuszczalnej masy całkowitej i rodzaju zawieszenia;

- § 1 pkt 4 - od ciągnika siodłowego lub balastowego, przystosowanego do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton, różnicując stawki w zależności od liczby osi pojazdu, dopuszczalnej masy całkowitej i rodzaju zawieszenia;

- w § 1 pkt 6 - od przyczep lub naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, różnicując stawki w zależności od liczby osi pojazdu, dopuszczalnej masy całkowitej i rodzaju zawieszenia.

Kolegium Izby dokonując analizy zapisów zawartych w badanej uchwale stwierdziło, iż Rada Gminy w § 1 pkt 2, 4 i 6 badanej uchwały określiła stawki podatku od środków transportowych dla wymienionych tam kategorii opodatkowania z uwzględnieniem jedynie górnych granic stawek kwotowych podatków, jakie będą obowiązywały od 01 stycznia 2019 r. Stawki minimalne na rok 2019 r. nie zostały jeszcze ogłoszone na dzień podejmowania uchwały, tj. na dzień 12 września 2018 r.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że w opisanym stanie faktycznym i prawnym sprawy, mogą mieć zastosowanie przepisy zawarte w art. 10 ust. 3 u.p.o.l., w przypadku gdyby po ogłoszeniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych obwieszczenia w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na 2019 rok okazało się, że maksymalna stawka podatku, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, 4 i 6 jest niższa od odpowiedniej stawki minimalnej, określonej w załącznikach nr 1 - 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W takim przypadku rada gminy ma obowiązek uchwalić stawkę podatku od środków transportowych dla poszczególnych kategorii opodatkowania wymienionych w art. 10 ust. 1 pkt 2, 4 i 6 u.p.o.l., w wysokości odpowiedniej stawki określonej w załącznikach nr 1-3 do tejże ustawy, ogłoszonych w obwieszczeniu Ministra Finansów w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2019 r.

W związku z powyższym Kolegium Izby postanowiło stwierdzić nieważność § 1 ust. 2, 4 i 6 badanej uchwały, gdyż Rada Gminy Gronowo Elbląskie podejmując na sesji w dniu 12 września 2018 r. przedmiotową uchwałę nie mogła uwzględnić stawek podatku od środków transportowych ogłaszanych przez Ministra Finansów w obwieszczeniu w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2019 r., ponieważ dane obwieszczenie do dnia 12 września 2018 r. nie zostało podjęte.

Należy również stwierdzić, że w takim stanie faktycznym i prawnym sprawy Rada Gminy Gronowo Elbląskie nie wzięła pod uwagę art. 10 ust. 3 u.p.o.l., który nakłada na radę gminy w opisanym tam przypadku obowiązek uchwalenia stawek kwotowych podatku dla kategorii opodatkowania zawartej w art 10 ust. 1 pkt 2,4 i 6 u.p.o.l. w wysokości odpowiedniej stawki, określonej w załącznikach nr 1-3 do tejże ustawy, z uwzględnieniem stosownego obwieszenia ministra właściwego do spraw finansów publicznych, którego ogłoszenie winno nastąpić do 31 października 2019 r.

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenie: przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97). Powyższe stanowisko prezentowane jest również w piśmiennictwie (Z. Kmiecik, M. Stahl, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego, Samorząd terytorialny 2001/1-2, s. 102).

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Izby postanowiono jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Olsztynie

Iwona Bendorf-Bundorf